

Vej, man kunde paavise — hvis Samfundet da har Tid og Lyst til ogsaa at tage denne Sag op.

Man kan jo ikke se bort fra, hvor umaadelig vanskeligt det er for de unge Piger, der i 15—16—17 Aars Alderen trætte af at „tørre Støv af“ ønsker sig en virkelig Beskæftigelse at vælge det, der for dem er det rette. Og hertil kommer, at der i Reglen ikke er ret mange Penge at ofre paa Uddannelsen, og at Forældrene mangler Forstaaelsen af, at deres Døtre har samme Krav som Sønnerne. „Drengene koster saa meget, og Drengene skal jo frem. Pigerne kunde dog maaske blive gifte“. Ja, det er Ræsonnementet. Og det gør, at man i mange Tilfælde maa undskylde de unge Piger, om de ikke har kunnet opnaa, hvad de maaske selv havde haft Vilje til. Og altsaa, selv om Forældrene ved Datterens stadige, energiske Ønske kunde bringes til at ville ofre en Del derpaa, saa staar de atter der over for det store, vanskelige „hvorledes“ og „hvad“.

Der kunde maaske nok findes en eller anden udpræget Lyst eller Evne. Men hvorledes udnytte den? Og hvad fører det til? Det er jo saa vigtigt, at dette første Skridt foretages rigtigt; det er ofte for sent, naar det opdages, at Tingen er grebet forkert an. Og her staar i Reglen Forældre og Børn lige raadville; navnlig i Provinsen, hvor man er længere borte fra alting og uden Kendskab til, hvor man skal henvende sig for at faa Oplysninger.

I hvert Fald bliver det meget besværligt — og saa bliver Resultatet det, at man snakker med Venner og Bekendte, faar i Reglen mere velmente end just udtømmende Oplysninger og griber et eller andet, der i Øjeblikket forekommer saare tilfredsstillende, men maaske snart vil vise uheldige og uanede Forhold.

Her mener jeg, at „Dansk Kvindesamfund“ kunde træde til. Oprette et Slags „Oplysningsbureau“, hvor Forældre eller de unge Piger selv i eller udenfor København, skriftligt eller mundtligt kunde henvende sig i et hvilket som helst Tilfælde for at faa nærmere Oplysninger om dette eller hint Erhverv eller Haandværk o. s. v.

Der er ingen Tvivl om, at et saadant Bureau vilde faa mange mærkelige Spørgsmaal og mange Besværligheder; men megen Skade vilde kunne forebygges og en saadan Virksomhed bære den største Løn i sig selv. Det gjaldt blot om at være udtømmende, grundig og beredvillig.

Og der skulde utvivlsomt megen Averteren til, navnlig i Provinsernes Blade; maaske ogsaa af og til en lille, oplysende Artikel.

Men — her ligger en Opgave.

Og det vilde blive en Virksomhed, der ikke vilde lyse mindst — en Gang — i „Dansk Kvindesamfund“s Annaler.

Thora Justesen.

Religiøse Erfaringer.

Af *William James.*

(Paa Dansk ved *Edv. Lehmann* og *Christine Mønster*. Med et Forord af *Professor Heffding*. V. Pios Forlag 1906)

Til den største Mængde af de overmaade mange Bøger, som hvert Aar sendes ud i Verden, kan man, uden at miste noget derved — ofte vil man vinde — rolig sige „Hus forbi“. Men nu og da kommer der en Bog, som alle og enhver burde læse og helst eje.

En saadan Bog er William James' „Religiøse Erfaringer“.

Thi denne Bog er, foruden alt hvad den iøvrigt er, et Tidernes Tegn.

Som dens Undertitel siger, er den „en Undersøgelse af den menneskelige Natur“, og det, den særlig beskæftiger sig med, er „den store Region under Bevidsthedens Tærskel og udenfor dens Bredder, hvis Tilværelse Videnskaben begynder at indrømme, men om hvilken der i Virkeligheden vides saa lidt“.

Og den Maade, hvorpaa den højt ansete Videnskabsmand, Professor i Filosofi ved Harvard Universitet, behandler sit Emne, er mærkelig og usædvanlig. Han gaar ikke til Arbejdet med den forudfattede Mening, at Religiositet enten er Daarskab eller Sygdom eller noget rudimentært i Menneskeaaften, noget der hører et lavere Kulturtrin til, og som Menneskeslægten kan og bør udvikle sig bort fra. Heller ikke mener han, at der kun er een gyldig og værdifuld Form for religiøs Liv. Han undersøger ikke Formerne; Teologien interesserer ham ikke; Institutionerne gaar han forbi og lige ind til det, der er og bliver det til Grund liggende, det evigt gyldige, Kærnen i alle Religioner: Den enkeltes umiddelbare religiøse Oplevelser — de personlige Førstehaandserfaringer.

Med dyb Ærbødighed og med indtrængende Forstaaelse samler Forf. sit store Materiale af *documents humains*; fra Biografier og Autobiografier, saavel fra historisk kendte Mænds og Kvinders Liv som fra ganske ukendte Menneskers Erfaringer og Oplevelser, fra alle Jordens Egne og fra de forskellige Trosbekendelser drager han sit mangfoldige og højst forskelligartede Stof sammen, og han ordner og fremstiller det saaledes, at Sammenhængen ses, og Værdierne opdages.

Er det muligt, at nogen kunde være saa fordomsfuld, saa fremmed og fjævn overfor religiøse Livsytringer, saa vissen i sit eget religiøse Organ, at han kunde gøre sig be-